

Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri: Mersin İlinde Bulunan Bir Vakıf Üniversitesi Üzerine Araştırma (Entrepreneurship Tendencies of University Students: A Research on A Foundation University in Mersin)

Onur Başar ÖZBOZKURT ^a Vildan BİRSEN ^b Abdulah ŞAHİN ^c

^a Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Mersin, Türkiye, onurozbozkurt@tarsus.edu.tr

^b Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, Türkiye, vildanbirsens33@gmail.com

^c Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, Türkiye, abdullahsahin.33@hotmail.com

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: Girişimci Girişimcilik eğilimi Üniversite Gönderilme Tarihi 28 Mayıs 2019 Revizyon Tarihi 20 Temmuz 2019 Kabul Tarihi 20 Ağustos Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Amaç – Bu çalışma, Mersin ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF)’ndeki Uluslararası İşletmecilik, Uluslararası Finans ve Bankacılık, Uluslararası İlişkiler ile Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümleri’nde öğrenim sürecine devam eden öğrencilerin, girişimcilik eğilimlerinin ölçülmesi ve ilgili literatüre katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Yöntem – Çalışma kapsamında, öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini ölçmek için Yılmaz ve Sünbül (2009)’ün geliştirmiş olduğu “Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Kolayda örnekleme yöntemiyle, toplamda 267 lisans öğrencisi ankete katılmış olup; elde edilen veriler, “SPSS 23.0” paket programı yardımıyla faktör analizi, frekans analizi ve tanımlayıcı istatistikler yöntemi gerçekleştirilmek suretiyle analiz edilmiştir. Bulgular – Araştırmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF’si bünyesinde bulunan dört bölümde öğrenim sürecine devam eden lisans öğrencilerinin girişimcilik eğiliminin yaşa göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği, ancak cinsiyete ve öğrenim görülen bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Tartışma – Öğrencilerin, lisans eğitim sürecinin ilerleyen aşamalarına gelindikçe, girişimcilik bilincinin artmakta olduğu ve gelecekte de kendi işlerini kurma eğilimlerinin bu anlamda olumlu yönde etki göstermeye devam edeceği öngörülmektedir.
ARTICLE INFO	ABSTRACT
Key Words: Entrepreneur Entrepreneurship tendency University Received 28 May 2019 Revised 20 July 2019 Accepted 20 August Article Classification: Research Article	Purpose – This study aims to measure the entrepreneurship tendencies of the students who are studying in the International Business, International Finance and Banking, International Relations and International Trade and Logistics Departments in the Faculty of Economics and Administrative Sciences at a foundation university in Mersin and to contribute to related literature. Design/methodology/approach – In the context of this study, the "Entrepreneurship Scale" developed by Yılmaz and Sünbül (2009) was used to identify the students' entrepreneurship tendencies. The data were collected by questionnaires from 267 undergraduate students through an easy sampling method and were analyzed by factor analysis, frequency analysis, and descriptive statistics by using SPSS 23.0 programme. Findings – This research was carried out in all of the departments within the Faculty of Economics and Administrative Sciences' undergraduate students who keep on their education process. It was identified that entrepreneurship tendency was significantly different accordingly with age; however, there was no statistically significant difference identified accordingly with gender and the departments studied. Discussion – It has been foreseen that, as the students progress to the advanced stages of the undergraduate education process, the tendencies of entrepreneurship have been increasing and the tendencies to set up their own businesses have been continuing to have a positive effect in the future.

Önerilen Atıf/Suggested Citation:

Özbozkurt, O.B., Birsens, V., Şahin, A. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri: Mersin İlinde Bulunan Bir Vakıf Üniversitesi Üzerine Araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (3), 1644-1655.

1. GİRİŞ

Girişimcilik, gün geçtikçe daha önemli bir kavram olmaya başlamış ve ülkelerin ekonomik olarak kalkınmasında, ülke içerisinde istihdam sağlanmasında ve sosyal etkileşimin kolaylıkla oluşmasında belirleyici bir etmen olmuştur (Arslan, 2002: 1). Hızla değişen gelişmelerin takibinin güç ve rekabetin zorlu olduğu böylesine bir süreçte, girişimcilik kavramı ve girişimci bireyler kilit bir rol oynamaktadır (Karataş ve Güney, 2018: 84).

Girişimcilik her ne kadar ekonomik perspektiften incelense de temelde bireyin veya toplumun bir yapısı olarak ortaya çıkmaktadır. Bireyin doğuştan veya dış çevreden edindiği girişimcilik kavramı; gelişmeleri, yeni stratejiler ile birleştirmek, inovatif düşünebilmek, fırsatları öngörebilmek ve süreç içerisinde optimum kararları alabilmek olarak ifade edilmektedir (Yalçınsoy ve Aksoy, 2017: 342). Girişimcilerin fikirleri ve niyetleri, yeni organizasyonların ilk stratejik tasarımını ve yeni girişimlerin geliştirilmesinin temelini oluşturmakta olup; bu fikirlerin, uygulamaya dönüştürülebilmesi noktasında ilham, niyet ve eğilime gereksinim duyulmaktadır (Bird, 1988: 442). Bu bağlamda, girişimcilik eğilimi, bireylerin girişimciliğe ilişkin arzusunu, hırsını ve girişimciliğe olan yatkınlığını ifade etmektedir (Türkmen ve İşbilir, 2014: 19). Bu çerçevede, girişimciliğin eğitim yoluyla bireylere aktarılması, son dönemde dikkat çeken bir unsur olma özelliği taşımaktadır. Girişimcilik eğitiminin, genç bireylerdeki geleceğe dair arzu ve tutumlarından dolayı, yetenekli girişimcilerin yetiştirilmesi ve geliştirilmesi önem arz etmektedir (Dündar ve Ağca, 2007: 123). Girişimcilik eğitimi ile bireylerin, girişimcilik potansiyelinin artması amaçlanmış, bireyleri, girişimciliğe teşvik etmek ve kendi işlerini kurma yolunda cesaretlendirmek başlıca hedeflerden biri olmuştur (Güven ve Kaygın, 2015: 21). Ek olarak, girişimcilik eğitimi ile girişimci bireylerin hata yapma oranlarını minimize etmek, üretimde ve istihdamda araç-gereçlerin inovatif şekilde kullanılması mümkün olabilmektedir (Balaban ve Özdemir, 2008: 146).

Ayrıca, bu çalışmaya benzer şekilde eğitim sürecine devam eden üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek üzere gerçekleştirilen birçok çalışma, literatürde yer almakta olup; girişimcilik eğiliminin oluşumunda bazı demografik değişkenlerin (cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu vb.) dikkat çektiği görülmektedir (Kozubíková, Vojtovič, Rahman ve Smrčka, 2016: 169; Yalçınsoy ve Aksoy, 2018: 902). Bu çerçevede cinsiyet, girişimcilik eğiliminde önemli bir değişken olmakla birlikte, erkek öğrencilerin, kadın öğrencilere göre daha yüksek girişimcilik eğilimi olduğu ilgili literatürde yer almaktadır (Ndofirepi, Rambe ve Dzansi, 2018: 6). Benzer olarak, yaş etmeninin (Lee, Wong ve Foo, 2009: 18; Mangasini, 2015: 173; Ozaralli ve Rivenburgh, 2016: 17; Kozubíková, Dvorský, Cepel ve Balcerzak, 2017: 230; Păunescu, Popescu ve Duennweber, 2018: 13) ve öğrencilerin öğrenim görmüş olduğu bölümün girişimcilik eğilimini etkilediği (Karabulut ve Doğan (2018: 217) ilgili literatürde görülmüştür.

Buradan hareketle, üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin olumlu yönde ve potansiyel birer girişimci niteliği taşıyan bireyler olması (Torres Velásquez, Valencia Arias, Bermúdez Hernández, Díez Echavarría, Urrego Marín, Pérez ve Orlando: 2018: 98) sebebiyle bu çalışmanın, literatüre ve ilgili çalışmalara katkı sağlaması amaçlanarak, çalışma kapsamında öncelikli olarak girişimcilik kavramına ilişkin literatür incelenmiş; ardından, Mersin ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki Uluslararası İşletmecilik, Uluslararası Finans ve Bankacılık, Uluslararası İlişkiler ile Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümlerinde öğrenim görmeye devam eden lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin incelenmesi için nicel yöntemler benimsenerek, anket gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler ise "SPSS 23.0" paket programı ile analize tabi tutulmuştur.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Girişimcilik ve Girişimci Kavramı

Girişimcilik, genel olarak yeni bir işletme kurmaya ek olarak, hâlihazırda faaliyetine devam eden işletmelerin de büyümesini, değişmesini ve gelişmesini, inovatif ve yaratıcı kararlar almasını ifade etmektedir (İkiz, 2011: 73). Girişimcilik, sadece ekonomi ile ilişkili olmamakta, aynı zamanda, bireyin veya toplumun bir unsuru olarak ön plana çıkmaktadır (Yalçınsoy ve Aksoy, 2017: 342).

Girişimcilikte, gerek ekonomik gerekse psikolojik etmenlerin varlığı, bireyi girişimciliğe yönlendirebilmektedir. Bireyin başarıyı elde etme arzusu ise risk almada itici bir güç olmaktadır (Karataş ve

Güney, 2018: 86). Bu açıdan, girişimciler, deneyimleri ve hislerinin vermiş olduğu öngörülebilirlik ile süreç içerisindeki fırsatları erkenden fark edebilen, bu fırsatları yenilikçi bakış açısı ile harmanlayıp bunlara anlam yükleyebilen ve risk almaktan çekinmeyen bir yapıya sahip olan bireylerdir (Güner ve Korkmaz, 2010: 5). Farklı bir ifadeyle girişimciler, fırsatları öngörebilen ve potansiyel geri dönüş için riski üstlenebilen, bir işi organize ederek, süreci yönetebilen bireyler olarak ifade edilmektedir (Mariotti ve Glackin, 2016: 27).

Bu bağlamda, girişimciler tarafından; iş fikri oluşturulup, ürünün üretimi ve satışı planlanmakta, muhasebe ve finansman sistemi de yerleştirilerek ilgili süreçlerde doğru adımların atılmasıyla potansiyel olumsuzluklar asgari düzeye indirilmektedir (Garanti, 2018: 12). Buradan hareketle, girişimci birey için riskin kaçınılmazlığını ve bu riskleri hangi yöntemlerle yöneteceğini bilmek, girişimcilik faaliyetlerinde hata payını minimize edebilmeye yardımcı olacaktır.

Diğer taraftan, girişimcilerin fikirleri ve niyetleri, yeni organizasyonların ilk stratejik tasarımını ve yeni girişimlerin geliştirilmesinin temelini oluşturmaktadır. Yeni ürünler, yeni hizmetler, yeni toplumsal hareketler için girişimci fikirler olsa dahi, bu fikirlerin uygulamaya dönüştürülebilmesi noktasında ilham, niyet ve eğilime ihtiyaç duyulmaktadır (Bird, 1988: 442). Bu bağlamda girişimcilik eğilimi, bireylerin girişimciliğe ilişkin arzusunu, hırsını ve bu bağlamdaki yatkınlığını ifade etmektedir (Türkmen ve İşbilir, 2014: 19). Farklı bir ifadeyle, içsel kontrole ve başarıya daha fazla ihtiyaç duyan, risk alma eğilimi yüksek ve belirsizliğin üstesinden gelebilen bireylerde ortaya çıkmaktadır (Espiritu-Olmos ve Sastre-Castillo, 2015: 1595-1596).

Girişimcilik eğiliminin, literatürde yer alan birçok çalışmada, her ne kadar kalıtsal bir özellik olduğu ifade edilse de bu eğilimin keşfedilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, dış çevreden kaynaklı etmenler de girişimcilik eğilimini etkilemektedir (Şen ve Aslan, 2017: 1849). Girişimcilik özellikleri veya girişimcilik eğilimleri; sosyal, ekonomik ve teknolojik çevre etmenleriyle beraber eğitim ve aile aracılığı ile de ortaya çıkabilmektedir (Yalçınsoy ve Aksoy 2017: 344). Bu bağlamda, girişimcilik özelliğinin ortaya çıkarılmasında ve gelişiminde bireyi doğru yönlendirebilecek en önemli unsur, teorik ve pratik altyapısı ile eğitim değer yargılarını birleştirebilen yüksek kültür modelleridir (Solunoğlu ve İkiz, 2017: 46). Bu çerçevede, bireylerin girişimcilik eğiliminin ortaya çıkarılmasında üniversiteler, önemli birer unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü eğitim ile bireylerin, kişilik özelliklerinde girişimciliğe olan yatkınlığı tespit edilebilmekte ve bu yatkınlığın geliştirilmesi mümkün olabilmektedir. Bu sebeple, girişimciliğin öğretilebilen ve aktarılabilen bir kavram olduğu literatürde de vurgulanmıştır (Özdemir, Özgüner ve Alkış, 2018: 434). Üniversiteler, girişimcilik teorisini ve pratiğini öğrencilere aktararak onları girişimciliğe yönlendirerek, öğrencilerin çözümlemeli düşünme kabiliyetlerinin ilerlemesinde ve öğrencilerde araştırma ve paylaşma kişiliğinin oluşturulması ile yerleştirilmesinde öncü kurumlar olabilmektedir (Güreşçi, 2014: 28).

Nitekim, bu çalışmaya benzer şekilde eğitim sürecine devam eden üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek üzere gerçekleştirilen birçok çalışma literatürde yer almakla birlikte, girişimcilik eğiliminin oluşumunda bazı demografik değişkenlerin (cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu vb.) dikkat çektiği görülmektedir (Kozubíková vd., 2016: 169; Yalçınsoy ve Aksoy, 2018: 902). Farrington, Gray and Sharp (2012: 2)'ın Güney Afrika'da yer alan bir üniversitede gerçekleştirmiş olduğu çalışmada, cinsiyet değişkeni ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve erkek bireylerin kadın bireylere oranla daha yüksek seviyede girişimcilik eğilimine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Serino ve Buccino (2019: 1348)'nın İtalya'daki üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinde cinsiyetin etkisini inceledikleri çalışmalarında, kadın öğrencilerin kendi işlerini kurma eğilimlerinin, erkek öğrencilere göre daha az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan ilgili literatür incelendiğinde, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla daha yüksek girişimcilik eğiliminin bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır (Siyانبola, Afolabi, Jesuleye, Egbetokun, Dada, Aderemi ve Razak, 2009: 18; Van der Lingen ve Van Niekerk, 2015: 109; Polas, Bhattacharjee, Raju ve Hossain, 2019: 56).

Diğer taraftan, literatürde, demografik değişkenlerden yaş etmeninin girişimcilik eğilimi ile olan ilişkisinin var olduğu göze çarpmaktadır (Lee vd., 2009: 18; Mangasini, 2015: 173; Ozaralli ve Rivenburgh, 2016: 17; Kozubíková vd., 2017: 230; Păunescu vd., 2018: 13). Bu açıdan, Aksel ve Bağcı (2016: 2129)'nın, bir

üniversitenin İİBF'deki farklı bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler üzerinde gerçekleştirmiş oldukları bir çalışmada, yaşın, öğrencilerin girişimcilik eğilimi üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunduğu tespit edilmiştir. Benzer bir şekilde, Yalçınsoy ve Aksoy (2018: 901)'ün ise bir üniversitede gerçekleştirmiş oldukları çalışmada, öğrencilerin yaşları ile girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ve 20-24 yaş grubunda olan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin, diğer yaş grubunda olan öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Ayrıca, Karabulut ve Doğan (2018: 217)'in üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği bir çalışmada ise öğrenim görülen bölüme göre girişimcilik eğiliminin istatistiki açıdan anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ancak, Gürbüz (2008: 491)'ün, bir üniversitenin İİBF'deki öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği bir çalışmada, öğrenim görülen bölüme göre girişimcilik eğiliminin istatistikî açıdan anlamlı ilişkisinin olmadığı görülmüştür. Benzer şekilde, Akyüz, Gedik, Aydın, Yıldırım ve Akyüz (2009: 147)'ün üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiş oldukları bir çalışmada, öğrenim görülen bölüme göre girişimcilik eğilimi arasında istatistikî açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Bozkurt, Aslan ve Göral (2011: 822-826)'ın üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği bir çalışmada, öğrenim görülen bölüme göre girişimcilik eğiliminin istatistiksel olarak anlamlı ilişkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle, bu çalışma kapsamında da incelenmiş olan cinsiyet, yaş ve öğrenim durumuna ilişkin belirlenmiş olan üç adet hipotez, aşağıda yer almaktadır:

H₁: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF'sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.

H₂: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF'sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.

H₃: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF'sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin bölümlerine göre farklılık göstermektedir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, Mersin ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde yer alan Uluslararası İşletmecilik, Uluslararası Finans ve Bankacılık, Uluslararası İlişkiler ile Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümlerinde öğrenim görmeye devam eden lisans öğrencilerinin girişimciliğe olan yatkınlığını ve eğilimini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiş olup, öğrencilerin mezun olduktan sonraki süreçte, iş yaşantılarında girişimcilik eğilimlerindeki belirleyici unsurlar anket yoluyla istatistiksel olarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.2. Örneklem

Bu çalışmanın evrenini, Mersin ilindeki bir vakıf üniversitesinin İİBF bünyesinde bulunan ve tamamının bu bölümlerden oluştuğu, Uluslararası İşletmecilik, Uluslararası Finans ve Bankacılık, Uluslararası İlişkiler ile Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümleri'nde, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı için kaydı bulunan 774 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya dâhil olan öğrenciler ise kolayda örneklem yolu ile belirlenmiştir. Bu bağlamda, 200 lisans öğrencisi örneklem için yeterli görülmesine rağmen, kaydı bulunan 267 lisans öğrencisi araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu araştırmada, söz konusu vakıf üniversitesinin İİBF'sinin örneklem olarak ele alınmasında, üniversitenin, öğrencilerin girişimciliğine vermiş olduğu önem ve bu bağlamda ilgili fakültedeki tüm bölümlerde girişimcilik dersinin okutulması ön plana çıkmaktadır.

3.3. Verilerin Elde Edilmesi

Çalışma kapsamında Yılmaz ve Sünbül (2009)'ün, lisans öğrencilerinin girişimciliğe olan yatkınlığı ve eğilimini tespit etmek için 36 maddeden oluşan üniversite öğrencileri girişimcilik ölçeğinden faydalanılmıştır. Maddelerin her birinde 5'li likert ölçeği kullanılmak suretiyle (1, "Hiçbir zaman"; 5, "Çok sık" a doğru) olarak çözümlenmiştir. Elde edilen verilerin analizi ise "SPSS 23.0" paket programı ile gerçekleştirilmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Demografik Değişkenlere Ait Bulgular

Uygulanan anket çalışmasında, araştırmaya destek veren öğrencilerin 138'i (%48,3) kadın iken, 129'u (%51,7) erkektir. Öğrencilerin 83 'ünün (%31,1) 18-20 yaş aralığında; 135'inin (%50,6) 21-23 yaş aralığında ve 49'unun (%18,3) ise 24-26 yaş aralığında olduğu görülmüştür. Öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümlerin dağılımına göre incelendiğinde ise lisans öğrencilerinin 49'unun (%18,3) Uluslararası Finans ve Bankacılık; 96'sının (%36,0) Uluslararası İlişkiler; 66'sının (%24,7) Uluslararası İşletmecilik ve 56'sının (%21,0) Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü'nde olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, ankete katılım sağlayan lisans öğrencilerinin demografik özellikleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	138	48,3
	Erkek	129	51,7
Toplam		267	100
Yaş Aralığı	18-20	83	31,1
	21-23	135	50,6
	24-26	49	18,3
	Toplam	267	100
Bölüm	Uluslararası Finans ve Bankacılık	49	18,3
	Uluslararası İlişkiler	96	36,0
	Uluslararası İşletmecilik	66	24,7
	Uluslararası Ticaret ve Lojistik	56	21,0
	Toplam	267	100

4.2. Ölçeğin Güvenirliği ve Geçerliliği

Ölçeğin güvenirliliğini ölçmek için Cronbach's alpha iç tutarlılık kat sayısı uygulanmıştır. Maddenin iç tutarlılığının bir ölçüsü olan Cronbach's alpha kat sayısı, ölçekte bulunan maddelerin homojen yapısını açıklamak ya da sorgulamak için kullanılmaktadır (Yıldız ve Uzunsakal, 2018: 19). Literatürde, hesaplanan güvenirlilik kat sayısının 0,70 ve üzeri olması, test puanlarının güvenirliliği için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, Akgün, Özkahveci ve Demirel, 2004: 218). Bu araştırmada, 36 ifadenin yer aldığı ölçeğin güvenirliliğini belirleyen iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's alpha) $\alpha=0.883$ olarak hesaplanmıştır (Bkz. Tablo 2). Bu açıdan, ölçeğin güvenirlilik düzeyinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Güvenirlilik Analizi Sonuçları

Ölçek Madde Sayısı	Cronbach's Alpha (α)
36	0,883

Çalışmada faydalanılmış olan ölçeğin içerik geçerliliği incelenmiş olup, yapı geçerliliği faktör analizi ile desteklenmiştir. Bu bağlamda, faktör analizine ilişkin bulgular Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Faktör Analizi Sonuçları

KMO Değeri	Küresellik Testi	Sig.
0,815	2977,50	0,000
Özdeğer	Açıklanan Varyans (%)	Birikimli Varyans (%)
22,631	62,865	62,865
İfadeler	Faktör Yükleri	
1. İşimde geçmiş performansımdan daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	0,794	
2. Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	0,775	
3. İstediğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebini genellikle kendi yeteneklerim olduğu düşünürüm.	0,569	
4. İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	0,554	
5. Kendi işimi kurabilirim.	0,693	
6. İşten zorunlu olarak ayrılırsam işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.	0,657	
7. Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim.	0,676	
8. Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.	0,558	
9. Denemediklerimi denemekten çekinmem.	0,670	
10. Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissederim.	0,717	
11. Arkadaşlarıma değişik iş projelerden söz ederim.	0,630	
12. Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	0,596	
13. Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	0,685	
14. Hayatımı dış etkenlere bırakmam.	0,644	
15. Kararlarımla hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.	0,575	
16. Risk almaktan çekinmem.	0,629	
17. Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim.	0,426	
18. Yeni bir şeyleri denememe imkân veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	0,724	
19. Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.	0,544	
20. Yeni bir perspektiften bakmama imkân sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.	0,636	
21. Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.	0,635	
22. Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldırabiliriz.	0,666	
23. Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.	0,562	
24. Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam.	0,644	
25. Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.	0,583	
26. Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim.	0,644	
27. Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.	0,531	
28. Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	0,639	
29. Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.	0,635	
31. İşimde ve çalışmalarımın ortaya çıkan değişimlere açıgımdır.	0,658	
32. İşimde yaratıcılık yönüm güçlüdür.	0,532	
33. İşimi gerçekleştirirken, herhangi bir ekip ya da kişiyle çalışabilirim.	0,592	
34. Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.	0,605	
35. İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.	0,648	
36. Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür.	0,610	

Çalışma kapsamında, küresellik testi istatistiksel olarak anlamlı bulunduğundan, faktör analizine geçilmiştir. Küresellik testi, verilerin faktör analizine uygunluğu için geliştirilen bir test olma niteliği taşımaktadır (Tatlıdil, 2002). Bu analiz çerçevesinde, $p \leq 0,05$ olması durumunda verilerin faktör analizine uygun olduğu görülmektedir. Verilerin madde/değişken değerlerinin tutarlılığı için geliştirilen yaklaşım ise

Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) istatistiği olmaktadır. KMO alt sınırının 0,50 olması, $KMO \leq 0,50$ için veri kümesinin faktörlenmeyeceğini ifade etmektedir (Field, 2000). Faktör analizine uygunluk için bir sonraki test ise Barlett testi olmaktadır. Barlett testi, daha önceki korelasyon matrisini genel olarak incelemekte ve bu korelasyon matrisinin istatistiksel olarak anlamına bakmaktadır. Son adım olarak KMO değerine bakılmıştır. KMO testi, değişkenler arasındaki korelasyonları ve faktör analizinin uygunluğunu ölçmektedir (Yaşlıoğlu, 2017: 75).

Ölçeğin ne kadar faktörden oluştuğunun bulunmasında özdeğer (eigenvalue) istatistiğinden faydalanılmaktadır. Özdeğer istatistiği 1' den büyük olan faktörler anlamlı olarak değerlendirilip, 1'den küçük olan faktörlerin ise geçerliliği kabul görmemektedir. Özdeğer ise bu kapsamda, faktörlerce bildirilen varyansı hesaplamak ve önemli faktör sayısına karar vermek için göz önüne alınan bir kat sayı olmaktadır (Çakır, 2014: 6).

Faktörün tanımlandığı seçeneği ölçmesi için, o faktörlerle arasındaki ilişki ve bağlılığın gösterildiği faktör yük değerinin genel olarak 0,40 veya üzerinde olması gerekmektedir (Büyüköztürk vd., 2004: 218). Faktör analizinden elde edilen bulgulara, girişimcilik eğilimi ölçeğinin KMO test değeri 0,815 olarak bulunmuştur. Bu çalışmadaki girişimcilik eğilimi ölçeğinin Barlett testi sig. değerinin ise ($p=0,000/\chi^2= 2977,50$; $p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır. Faktör analizi gerçekleştirilirken, faktör sayısının karar alınmasında özdeğerinin 1'in üzerinde olmasına ve faktör yüklerinin 0,40 ve üzerinde olmasına dikkat edilmiştir. Meydana gelen yapı toplam varyansın, %62,865'ini açıklamaktadır.

4.3. Kişisel Anket Formundan Elde Edilen Bulgular

Öğrencilerin cinsiyetleri ile girişimcilik eğilimlerinin ilişkisi incelendiğinde, araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin farklı sonuçlar gösterdiği saptanmıştır. Erkek öğrencilerin aritmetik puan ortalamasının $\bar{x}=1,128$ olduğu görülmüş; erkek öğrencilerin girişimcilik eğilimleri, kadın öğrenciler ile kıyaslandığında, erkek öğrencilerin girişimcilik eğiliminin az bir farkla yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Kadın öğrencilerin ise az bir fark ile erkek öğrencilere göre girişimcilik eğilimlerinin düşük olduğu ($\bar{x}=1,047$) tespit edilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle, toplam kadın ve erkek öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin yüksek oranda olduğu tespit edilse de istatistiksel olarak anlamlı bulunamamıştır ($p=0,594$; $p>0,05$). Bu bağlamda, araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin cinsiyetlerine göre girişimcilik eğilim düzeylerinin farklılık gösterdiğini belirten H_1 hipotezinin desteklenmediğini gösteren Tablo 4, aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4. Lisans Öğrencilerinin Cinsiyet Farklılığına Göre Girişimcilik Eğilim Düzeyi

Cinsiyet	N	Art. Ort.	Std. Sapma	t	p
Erkek	129	1,128	32,363	0,534	0,594
Kadın	138	1,047	31,137		

Araştırma kapsamında, lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimi üzerine puanlarının yaş gruplarıyla olan farkını belirlemek için uygulanan ANOVA (Tek Yönlü Varyans) analizine yönelik sonuçların gösterimi ise Tablo 5'te ifade edilmiştir. Tablo 5'te bulunan ANOVA analizi göz önünde bulundurulduğunda, lisans öğrencilerinin yaş gruplarına göre girişimcilik eğilimindeki puan ortalamalarının baz alındığı çalışma kapsamında, girişimcilik eğilimi ve yaş grubu arasında, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunduğu görülmüştür ($p=0,021$; $p<0,05$). Bu sonuca göre 24-26 yaş aralığında bulunan lisans öğrencilerinin, diğer yaş aralığında bulunan lisans öğrencilerine göre daha yüksek düzeyde girişimcilik eğilimine yatkın olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Yaş Gruplarının Aralığına Göre Girişimcilik Puan Sonuçlarının ANOVA Analizi Sonuçları

Yaş Aralığı	N	Varyans Kaynağı	Karelerinin Toplamı	Serbestlik Derecesi	Karelerinin Ortalaması	Art. Ort.	Std. Sapma	F	p
18-20	83	Gruplar arasında	1537,323	2	768,662	1,7578	13,81736		
21-23	135	Grup içinde	51595,223	264	195,436	1,0610	13,84335	3,933	0,021
24-26	49					3,0661	14,87803		
Toplam	267		53132,547	266					

Bununla birlikte, girişimcilik eğilim puanının en yüksek ortalamaya sahip olduğu yaş grubunun ise 24-26 yaş arasındaki lisans öğrencilerinden ($\bar{x}=3,0661$) oluştuğu sonucu ortaya çıkmıştır. 18-20 yaş aralığında bulunan lisans öğrencilerinde ise ($\bar{x}=1,7578$) sonucu çıktığı ve en düşük değer olarak 21-23 yaş aralığındaki lisans öğrencilerinin ($\bar{x}=1,0610$) istatistiksel anlamda diğerlerinden daha düşük bir değer aldığı görülmektedir. Bu kapsamda, araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin bulunduğu yaş aralığının girişimcilik eğilim düzeyinde farklılık gösterdiğini belirten H_2 hipotezinin desteklendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın temelini oluşturan lisans öğrencilerinin, İİBF’de öğrenimlerine devam ettikleri bölümlere göre girişimcilik eğilim düzeyi de bu araştırma kapsamında incelenmiş olup; Uluslararası Finans ve Bankacılık Bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin en yüksek ($\bar{x}=3,0354$) olduğu ortaya çıkmıştır. Girişimcilik eğiliminin en düşük ortalamaya sahip olduğu bölüm ise Uluslararası İlişkiler ($\bar{x}=1,5143$) olarak tespit edilmiştir. Analiz sonucunda, girişimcilik eğiliminin dört farklı bölüm arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı ortaya çıkmıştır ($p=0,149$; $p>0,05$). Buradan hareketle, lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin öğrenim gördükleri bölüme göre farklılık gösterdiğini belirten H_3 hipotezinin desteklenmediği sonucu Tablo 6’da ifade edilmiştir.

Tablo 6. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölüme Göre Girişimcilik Seviyeleri

Bölümler	n	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	F	p
Uluslararası Finans ve Bankacılık	49	3,0354	14,93845		
Uluslararası İlişkiler	96	1,5143	13,60947	1,908	0,149
Uluslararası İşletmecilik	66	2,1678	11,06982		
Uluslararası Ticaret ve Lojistik	56	2,5625	16,91368		

Buradan hareketle, “SPSS 23.0” paket programı ile gerçekleştirilmiş testler sonucunda, araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimine ait Tablo 1’de verilmiş olan üç hipotezin de analizi gerçekleştirilmiş olup; analiz sonucunda ise belirlenmiş H_2 hipotezinin desteklendiği, H_1 ve H_3 hipotezlerinin ise desteklenmediği tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 7).

Tablo 7. Hipotez Sonuçları

HİPOTEZLER	SONUÇ
H₁: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF’sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.	Desteklenmedi
H₂: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF’sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.	Desteklendi
H₃: Çalışmanın gerçekleştirildiği vakıf üniversitesinin İİBF’sinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri, öğrencilerin bölümlerine göre farklılık göstermektedir.	Desteklenmedi

5. SONUÇ

Literatürde, yeni bir işletme kurma ve faaliyette olan bir işletmeyi de yönetme ve geliştirme ile ilgili olan, diğer taraftan da ülkelerin ekonomik kalkınmasında kritik bir rol oynayan girişimcilik kavramı, önemli bir çalışma alanı olarak görülmektedir (Uygun, Mete ve Güner, 2012: 146). Girişimcilik, inovatif olarak süreci takip edebilme, değişime adapte olabilme, risk alabilme ve sürekli ilerlemeyi hedefleme gibi etmenlerin etkili olduğu görülmektedir (Korkmaz, 2012: 212). Girişimcilik eğilimi ise, yalnızca doğuştan kazanılan bir

nitelik olmamakta, aynı zamanda; aile, toplum, sosyal, ekonomik ve teknolojik çevrenin de içinde bulunduğu dış çevre faktörlerinden etkilenebilen bir etmen olarak ifade edilmektedir (Şen ve Aslan, 2017; Yalçınsoy ve Aksoy, 2017). Ek olarak, bireyin psikolojik olarak başarı elde etme arzusu da girişimciliği etkilemektedir (Karataş ve Güney, 2018: 86).

Diğer taraftan, birer eğitim kurumu olan üniversitelerin ise, girişimci adaylarının yaratıcılık yeteneklerinin ortaya çıkarılmasında, süreç esnasında optimum karar alma kabiliyetlerinin oluşturulmasında etkin rol aldığı görülmektedir (Başar, 2014: 32). Nitekim araştırmanın gerçekleştirildiği üniversite de girişimcilik eğitimi öğrencilere sağlamaktadır. Bu bağlamda, Mersin ilinde bulunan bir vakıf üniversitesinin İİBF'sinde öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin tespiti amacıyla gerçekleştirilen analiz doğrultusunda, erkek öğrencilerin az bir farkla dahi olsa kadın öğrencilere oranla girişimcilik eğilimlerinin daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiş ve girişimcilik eğilim düzeyinin, araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin cinsiyetlerine göre (H₁) istatistiksel olarak bir farklılık göstermediği sonucu ortaya çıkmış olup; bu sonuç, literatür ile kısmen benzerlik göstermiştir (Belas ve Ključnikov, 2016: 104; Kozubíková vd., 2016: 174). Bu bağlamda, birçok çalışma, erkek bireylerin kendine olan özgüvenlerinin, kadın bireylere oranla daha yüksek olması sebebiyle girişimcilik eğilimleri ve dolayısıyla kendi iş yerlerini kurma niyetlerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (Kirkwood, 2009: 118). Fielden, Davidson, Dawe ve Makin (2003: 162)'in de belirttiği üzere, kadın bireylerin girişimcilik eğilimlerinin önündeki en büyük engeli, kendilerine olan güven eksikliğinin oluşturduğu düşünülmektedir. Nitekim, Fielden vd. (2003: 162)'nin ifadesine benzer şekilde, Ferri, Ginesti, Spanò ve Zampella (2018: 1)'nın İtalya'daki kadın üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiş oldukları araştırmada, kadın öğrencilerin kendine güvenlerinin yeterli olmadığı ve bu açıdan daha fazla riskten kaçındığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan, girişimcilik eğiliminin artırılmasında gerek hükümetlerin gerekse üniversitelerin ortaya koyduğu, yenilikçiliğe ve kalkınmaya katkı sağlayacak politikalar ve özel programlara rağmen, kadın bireylerin girişimcilik eğilimlerinin henüz arzu edilen seviyede olmadığı düşünülmektedir.

Bununla birlikte, araştırma dâhilinde bulunan lisans öğrencilerinin yaş aralığının girişimcilik eğilimini etkilediği (H₂) ve 24-26 yaş aralığında bulunan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin, 18-20 ve 21-23 yaş aralığındaki lisans öğrencilere oranla daha yüksek olduğu gözlemlenmiş ve ilgili literatür ile benzerlik göstermiştir (Lee vd., 2009: 18; Mangasini, 2015: 173; Ozaralli ve Rivenburgh, 2016: 17; Kozubíková vd., 2017: 230; Păunescu vd., 2018: 13). Bu bağlamda öğrencilerin, lisans eğitim sürecinin ilerleyen aşamalarına gelindikçe, girişimcilik bilincinin artmakta olduğu ve kendi işlerini kurma eğilimlerinin bu anlamda olumlu yönde etki göstermeye devam edeceği öngörülmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda, Uluslararası Finans ve Bankacılık Bölümü'nün, İİBF'deki diğer bölümlere göre girişimcilik eğiliminin daha yüksek oranda olduğu görülmüş; ancak, lisans öğrencilerinin bölümlerine göre girişimcilik eğilim düzeyinin (H₃) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonucun ise, eğitimin girişimcilik eğilimine olan etkisi gerçeğinden hareketle, bu araştırmanın gerçekleştirildiği üniversitenin İİBF'sinde işletmecilik ders içeriklerinin bölüm ayırt etmeksizin entegrasyonunun sağlanmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, ilgili literatür incelendiğinde (Gürbüz, 2008: 491; Akyüz vd., 2009: 147; Bozkurt vd., 2011: 822-826) benzer sonuçların ortaya çıktığı ifade edilebilmektedir. Gelecekte gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalarda, üniversitelerin farklı fakültelerinde de girişimcilik eğilim düzeylerinin tespiti noktasında çalışmaların gerçekleştirilmesi önem arz etmekte olup; yalnızca vakıf üniversitesinde değil, aynı zamanda devlet üniversiteleri de dâhil edilerek daha kapsamlı çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksel, İ., Bağcı, Z. (2016). "Girişimcilik Eğilimi; Bir Kamu Üniversitesinin İİBF' sinde Öğrenim Gören Son Sınıf Öğrencilerinde Bir Araştırma", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi*, Cilt 5, Sayı 7, ss. 2120-2133.
- Akyüz, K. C., Gedik, T., Aydın, A. Yıldırım, İ., Akyüz, İ. (2009). "Orman Fakülteleri Son Sınıf Öğrencilerinin Meslek Tercihleri ve Girişimcilik Yetenekleri", *Uluslararası İktisadi ve İdari Çalışmalar Dergisi*, 1(3), ss. 139-157.
- Arslan, K. (2002). "Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri", *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, Sayı 6, ss. 1-11.
- Balaban, Ö., Özdemir, Y. (2008). "Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi: Sakarya Üniversitesi İİBF Örneği", *Girişimcilik Cilt 3, Sayı 2*, ss. 133-147.
- Başar, M. (2014). Akademik girişimcilik. Kuruluş finansmanı ve şirketleşme süreci. Ankara: Nisan Kitabevi.
- Belas, J., Ključnikov, A. (2016). The Most Important Attributes of Entrepreneurs. Case Study of the Environment of Czech SMEs. *International Journal of Entrepreneurial Knowledge*, 4(1), 104-111.
- Bird, B. (1988). Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case for Intention. *Academy of management Review*, 13(3), 442-453.
- Bozkurt, Ö., Aslan, Z., Göral, M. (2011), "Yükseköğretimde Verilen Girişimcilik Eğitiminin Öğrencilerin Girişimcilik Eğitimine Etkisi", *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar*, 27- 29 Mayıs, İstanbul, 2(7) 822-833.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö., Özkahveci Ö., Demirel F. (2004). "Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4 (2), ss. 207-239.
- Çakır, A. (2014). "Faktör Analizi", İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Doktora Tezi.
- Dündar, S., Ağca, V. (2007). "Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma," *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25(1), ss. 121-142.
- Espiritu-Olmos, R., Sastre-Castillo, M. A. (2015). Personality Traits Versus Work Values: Comparing Psychological Theories on Entrepreneurial Intention. *Journal of Business Research*, 68(7), 1595-1598.
- Farrington, S., Gray, B., Sharp, G. (2012). "The Influence of Gender and Ethnicity on the Perceptions of an Entrepreneurial Career in the South African Context." *The Southern African Journal of Entrepreneurship and Small Business Management*, 5(1): 1-23.
- Ferri, L., Ginesti, G., Spanò, R., Zampella, A. (2018). Exploring the Entrepreneurial Intention of Female Students in Italy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 4(3), 1-10.
- Field, A. (2000). "Discovering Statistics Using SPSS For Windows", London - Thousand Oaks - New Delhi: Sage Publications.
- Fielden, S.L., Davidson, M.J., Dawe, A.J., Makin, P.J. (2003), "Factors inhibiting the economic growth of female owned small businesses in North West England", *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 10(2), ss. 152-166.
- Garanti Bankası. (2018). Girişimci El Kitabı. Garanti Yayınları, İstanbul.

- Güner, H., Korkmaz, A. (2010). " KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi - Girişimcilik İlişkisi: Eğitim Alıp İş Kurmayanlar Üzerine Bir Araştırma", *İş ve Hayat Dergisi*, 2(4), ss. 155-182.
- Güney, G. Ö., Karataş, A. (2018).Genç Girişimciler Ve İktisadi Kalkınma İlişkisi Bağlamında Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 7(2), ss. 83-98.
- Gürbüz, H. (2008), "Girişimcilik Eğilimiyle İlişkili Faktörlerin Belirlenmesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Öğrencilerinde Bir Uygulama", 2. Uluslararası Girişimcilik Kongresi, 7-10 Mayıs, Bıkk, 485-493.
- Güreşçi, E. (2014). "Girişimcilik Eğilimi Üzerine Bir Araştırma: İspir Hamza Polat MYO Örneği", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 9(1), ss. 26-28.
- İkiz, N. A. (2011). Otel İşletmelerinde İç Girişimciliği Etkileyen Örgüt İçi Faktörlere İlişkin Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Karabulut, E. O., Doğan, P. K. (2018). Investigation of Entrepreneurship Trends and General Competency Levels of University Students Studying at Faculty of Sports Sciences. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 212-220.
- Kaygın, E., Güven, B. (2015). Girişimcilik: Temel Kavramlar, Girişimcilik Türleri, Girişimcilikte Güncel Konular, Yazın Matbaacılık, İstanbul.
- Kirkwood, J. (2009). Is a lack of self-confidence hindering women entrepreneurs?. *International Journal of Gender and Entrepreneurship*, 1(2), 118-133.
- Korkmaz, O. (2012). "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", Kocatepe Üniversitesi, *İİBF Dergisi*, 9 (2), ss. 209-226.
- Kozubíková, L., Dvorský, J., Cepel, M., Balcerzak, A. P. (2017). Important Characteristics of an Entrepreneur in Relation to Risk Taking: Czech Republic Case Study. *Journal of International Studies*, 10(3), 220-233.
- Kozubíková, L., Vojtovič, S., Rahman, A., Smrčka, L. (2016). The Role of Entrepreneur's Gender, Age and Firm's Age in Autonomy. The Case Study from the Czech Republic. *Economics and Sociology*, 9(2), 168-182.
- Lee, L., Wong, P. K., Foo, M. D. (2009). Antecedents of Entrepreneurial Propensity: Findings from Singapore, Hong Kong and Taiwan. *Munich Personal RePEc Archive*, 1-53.
- Mangasini, A. (2015). Entrepreneurship Education and Business Start-Up: Assessing Entrepreneurial Tendencies Among University Graduates in Tanzania (Doctoral dissertation, Sokoine University of Agriculture).
- Mariotti, S., Glackin, C. (2016). "Entrepreneurship Starting and Operating A Small Business", Pearson Education Limited, Fourth Edition.
- Ndofirepi, T. M., Rambe, P., Dzansi, D. Y. (2018). An exploratory study on the gender-based differences in entrepreneurial intention and its antecedents amongst students of a South African University of Technology. *Southern African Business Review*, 22(1).
- Ozaralli, N., Rivenburgh, N. K. (2016). Entrepreneurial Intention: Antecedents to Entrepreneurial Behavior in the USA and Turkey. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 6(1), 1-32.

- Özdemir, A., Özgüner, M., Alkış, H. (2018). Üniversitelerde Verilen Girişimcilik Eğitimi Girişimci Kişilik Özelliklerini Nasıl Etkiler? Deneysel Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 21(2), ss. 430-447.
- Păunescu, C., Popescu, M., Duennweber, M. (2018). Factors Determining Desirability of Entrepreneurship in Romania. *Sustainability*, 10(11), 1-22.
- Polas, M. R. H., Bhattacharjee, A., Raju, V., Hossain, M. I. (2019). Demographic Factors Influence on the Tendency to Become Entrepreneur: Estimating the Antecedents and Consequences of Entrepreneurial Tendency. *International Journal of Management and Sustainability*, 8(1), 48-60.
- Serino, L., Buccino, G. (2019). Entrepreneurial Intentions among Italian Students: The Role of Gender. *International Journal of Academic Research Business and Social Sciences*, 9(3), 1309-1326.
- Siyanbola, W. O., Afolabi, O. O., Jesuleye, O. A., Egbetokun, A. A., Dada, A. D., Aderemi, H. O., Razak, M. (2009). Determinants of Entrepreneurial Propensity of Nigerian Undergraduates: An Empirical Assessment. *International Journal of Business Environment*, 5(1), 1-28.
- Solunoğlu, A., İkiz, N. A. (2017). “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri”, *Journal of Recreation and Tourism Research*, 4(2), ss. 44-57.
- Şen, E., Aslan, İ. (2017). “Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimi Üzerine Etkisi”, *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 4(15), ss. 1847-1855.
- Tatlıdil, H. (2002). “Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz”, Akademi Matbaası.
- Torres Velásquez, J. A., Valencia Arias, A., Bermúdez Hernández, J., Díez Echavarría, L. F., Urrego Marín, M. L., Pérez, M., Orlando, F. (2018). Characterization of entrepreneurial intention in University Students as from Systemic Entrepreneurship Intention Model: A case study.
- Türkmen, M., İşbilir, U. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Sosyo-Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), ss. 18-28.
- Uygun, M., Mete, S., Güner, E. (2012). Genç Girişimci Adayların Girişimcilik Eğilimi ve Girişimcilik Özellikleri Arasındaki İlişkiler. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), ss. 145-156.
- Van der Lingen, E., Van Niekerk, G. (2015). Entrepreneurship traits of Science, Engineering and Technology (SET) students. *The Southern African Journal of Entrepreneurship and Small Business Management*, 7(1), 117-144.
- Yalçınsoy, A., Aksoy, C. (2018). Girişimcilik Eğilimlerinin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Business and Economics Research Journal*, 9(4), 901-909.
- Yaşlıoğlu, M. (2017). “Sosyal Bilimlerde Faktör Analizi ve Geçerlilik: Keşfedici ve Doğrulamalı Faktör Analizlerinin Kullanılması”, *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt 46, ss. 74-85.
- Yıldız, D., Uzunsakal, E. (2018). “Alan Araştırmalarında Güvenirlik Testlerinin Karşılaştırılması ve Tarımsal Veriler Üzerine Bir Uygulama”, *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), ss. 14-28.
- Yılmaz, E., Sünbül A. (2009). “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), ss. 195-203.